

ΑΡΧΗ ΙΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ - Γ' ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Γ' ΤΑΞΗΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ ΚΑΙ ΕΠΑΛ
(ΟΜΑΔΑ Β')
ΔΕΥΤΕΡΑ 28 ΜΑΪΟΥ 2012
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ
ΘΕΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΤΕΣΣΕΡΙΣ (4)

ΘΕΜΑ Α

- Α1.** Έστω μια συνάρτηση f η οποία είναι συνεχής σε ένα διάστημα Δ . Αν $f'(x) > 0$ σε κάθε εσωτερικό σημείο x του Δ , τότε να αποδείξετε ότι η f είναι γνησίως αύξονα σε όλο το Δ

Μονάδες 7

- Α2.** Πότε λέμε ότι μία συνάρτηση f είναι συνεχής σε ένα κλειστό διάστημα $[a, b]$:

Μονάδες 4

- Α3.** Έστω συνάρτηση f με πεδίο ορισμού A . Πότε λέμε ότι η f παρουσιάζει στο $x_0 \in A$ τοπικό μέγιστο:

Μονάδες 4

- Α4.** Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, γράφοντας στο τετράδιό σας δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί σε κάθε πρόταση τη λέξη **Σωστό**, αν η πρόταση είναι σωστή, ή **Λάθος**, αν η πρόταση είναι λανθασμένη.

α) Στο μιγαδικό επίπεδο οι εικόνες δύο συζυγών μιγαδικών είναι σημεία συμμετοικά ως προς τον πραγματικό άξονα

β) Μια συνάρτηση f είναι 1-1, αν και μόνο αν για κάθε στοιχείο y του συνόλου τιμών της η εξίσωση $f(x)=y$ έχει ακριβώς μία λύση ως προς x

γ) Αν είναι $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = +\infty$, τότε $f(x) < 0$ κοντά στο x_0

ΤΕΛΟΣ ΙΗΣ ΑΠΟ 4 ΣΕΛΙΔΕΣ

ΑΡΧΗ 2ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ - Γ' ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ

δ) $(\sigma \varphi x)' = \frac{1}{\eta \mu^2 x}, \quad x \in \mathbb{R} - \{x \mid \eta \mu x = 0\}$

ε) $\int_{\alpha}^{\beta} f(x)g'(x)dx = [f(x)g(x)]_{\alpha}^{\beta} + \int_{\alpha}^{\beta} f'(x)g(x)dx$, όπου f', g' είναι συνεχείς συναρτήσεις στο $[\alpha, \beta]$

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ Β

Θεωρούμε τους μιγαδικούς αριθμούς z και w για τους οποίους ισχύουν οι επόμενες σχέσεις:

$$|z-1|^2 + |z+1|^2 = 4 \quad (1)$$

$$|w-5\bar{w}| = 12 \quad (2)$$

- B1. Να αποδείξετε ότι ο γεωμετρικός τόπος των εικόνων των μιγαδικών αριθμών z στο επίπεδο είναι κύκλος με κέντρο την αρχή των αξόνων και ακτίνα $\rho = 1$

Μονάδες 6

- B2. Αν z_1, z_2 είναι δύο από τους παραπάνω μιγαδικούς αριθμούς z με $|z_1-z_2| = \sqrt{2}$ τότε, να βρείτε το $|z_1+z_2|$.

Μονάδες 7

- B3. Να αποδείξετε ότι ο γεωμετρικός τόπος των εικόνων των μιγαδικών αριθμών w στο επίπεδο είναι η έλλειψη με εξίσωση $\frac{x^2}{9} + \frac{y^2}{4} = 1$ και στη συνέχεια να βρείτε τη μέγιστη και την ελάχιστη τιμή του $|w|$

Μονάδες 6

- B4. Για τους μιγαδικούς αριθμούς z, w που επαληθεύουν τις σχέσεις (1) και (2) να αποδείξετε ότι:

$$1 \leq |z-w| \leq 4$$

Μονάδες 6

ΤΕΛΟΣ 2ΗΣ ΑΠΟ 4 ΣΕΛΙΔΕΣ

ΑΡΧΗ ΖΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ - Γ' ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ

ΘΕΜΑ Γ

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = (x-1) \ln x - 1$, $x > 0$

- Γ1. Να αποδείξετε ότι η συνάρτηση f είναι γνησίως φθίνουσα στο διάστημα $\Delta_1 = (0, 1]$ και γνησίως αύξουσα στο διάστημα $\Delta_2 = [1, +\infty)$. Στη συνέχεια να βρείτε το σύνολο τιμών της f

Μονάδες 6

- Γ2. Να αποδείξετε ότι η εξίσωση $x^{x-1} = e^{2013}$, $x > 0$ έχει ακριβώς δύο θετικές ρίζες.

Μονάδες 6

- Γ3. Αν x_1, x_2 με $x_1 < x_2$ είναι οι ρίζες της εξίσωσης του ερωτήματος Γ2, να αποδείξετε ότι υπάρχει $x_0 \in (x_1, x_2)$ τέτοιο, ώστε

$$f'(x_0) + f(x_0) = 2012$$

Μονάδες 6

- Γ4. Να βρείτε το εμβαδόν του χωρίου που περικλείεται από τη γραφική παράσταση της συνάρτησης $g(x) = f(x) + 1$ με $x > 0$, τον άξονα x' και την ενθεία $x = e$

Μονάδες 7

ΘΕΜΑ Δ

Έστω η συνεχής συνάρτηση $f: (0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$, η οποία για κάθε $x > 0$ ικανοποιεί τις σχέσεις:

- $f(x) \neq 0$
- $\int_1^{x^2-x+1} f(t) dt \geq \frac{x-x^2}{e}$
- $\ln x - x = - \left(\int_1^x \frac{\ln t - t}{f(t)} dt + e \right) \cdot |f(x)|$

- Δ1. Να αποδείξετε ότι η f είναι παραγωγίσιμη και να βρείτε τον τύπο της.

Μονάδες 10

ΑΡΧΗ 4ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ - Γ' ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ

Αν είναι $f(x) = e^{-x}(\ln x - x)$, $x > 0$, τότε:

Δ2. Να υπολογίσετε το δρώμενο: $\lim_{x \rightarrow 0^+} \left[(f(x))^2 \text{ημ} \frac{1}{f(x)} - f(x) \right]$

Μονάδες 5

Δ3. Με τη βοήθεια της ανισότητας $\ln x \leq x - 1$, που ισχύει για κάθε $x > 0$, να αποδείξετε ότι η συνάρτηση

$$F(x) = \int_a^x f(t) dt, \quad x > 0,$$

όπου $a > 0$, είναι κυρτή (μονάδες 2). Στη συνέχεια να αποδείξετε ότι:

$$F(x) + F(3x) > 2F(2x), \quad \text{για κάθε } x > 0 \quad (\text{μονάδες 4}).$$

Μονάδες 6

Δ4. Δίνεται ο σταθερός πραγματικός αριθμός $\beta > 0$. Να αποδείξετε ότι υπάρχει μοναδικό $\xi \in (\beta, 2\beta)$ τέτοιο ώστε:

$$F(\beta) + F(3\beta) = 2F(\xi)$$

Μονάδες 4

ΟΔΗΓΙΕΣ (για τους εξεταζομένους)

- Στο τετράδιο να γράψετε μόνο τα προχαταρχικά (ημερομηνία, εξεταζόμενο μάθημα). Να μην αντιγράφετε τα θέματα στο τετράδιο.
- Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων αμέσως μόλις παραδοθούν. Δεν επιτοξεύεται να γράψετε καμιά άλλη σημείωση. Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
- Να απαντήσετε στο τετράδιό σας σε όλα τα θέματα.
- Να γράψετε τις αλαντήσεις σας μόνο με μπλε ή μάυρο με μάρο στυλό. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε μολύβι μόνο για σχέδια, διαγράμματα και πίνακες.
- Να μη χρησιμοποιήσετε χαρτί μιλιμετρέ.
- Κάθε απάντηση επιστημονικά τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
- Διάρκεια εξέτασης: τρεις (3) ώρες μετά τη διανορή των φωτοαντιγράφων.
- Χρόνος δυνατής αποχώρησης: 10.30 π.μ.

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ

ΤΕΛΟΣ 4ΗΣ ΑΠΟ 4 ΣΕΛΙΔΕΣ

ΘΕΜΑ Α

A1 Θεώρημα στη σελ. 253 του Ο.Ε.Δ.Β. στα Μαθηματικά Θεωρητικής και Τεχνολογικής κατεύθυνσης.

A2 Μια συνάρτηση f λέμε ότι είναι συνεχής σ' ένα αλειστό διάστημα $[\alpha, \beta]$, όταν είναι συνεχής σε κάθε σημείο του (α, β) , και επιπλέον $\lim_{x \rightarrow \alpha^+} f(x) = f(\alpha)$ και $\lim_{x \rightarrow \beta^-} f(x) = f(\beta)$.

A3 Μια συνάρτηση f , με πεδίο ορισμού A , λέμε ότι παρουσιάζει στο $x_0 \in A$ τοπικό μέγιστο, όταν υπάρχει $\delta > 0$, τέτοιο ώστε $f(x) \leq f(x_0)$ για κάθε $x \in A \cap (x_0 - \delta, x_0 + \delta)$. Το x_0 λέγεται θέση ή σημείο τοπικού μεγίστου, ενώ το $f(x_0)$ τοπικό μέγιστο της f .

A4 α) Σ β) Σ γ) Λ δ) Λ ε) Λ

ΘΕΜΑ Β

B1 Εστω $z = x + yi$. Τότε έχουμε:

$$\begin{aligned}|z-1|^2 + |z+1|^2 = 4 &\Leftrightarrow |x+yi-1|^2 + |x+yi+1|^2 = 4 \\&\Leftrightarrow |(x-1)+yi|^2 + |(x+1)+yi|^2 = 4 \Leftrightarrow \sqrt{(x-1)^2+y^2}^2 + \sqrt{(x+1)^2+y^2}^2 = 4 \\&\Leftrightarrow (x-1)^2+y^2+(x+1)^2+y^2=4 \Leftrightarrow x^2-2x+1+y^2+x^2+2x+1+y^2=4 \\&\Leftrightarrow 2x^2+2y^2=2 \Leftrightarrow x^2+y^2=1 \quad (1)\end{aligned}$$

Επομένως η εικόνα $M(x,y)$ του μιγαδικού $z = x + yi$ επαληθεύει την εξίσωση (1) η οποία είναι εξίσωση κύκλου με κέντρο την αρχή των αξόνων και ακτίνα $r=1$.

B2 Εφόσον τσχύει $|z_1 - z_2| = \sqrt{2}$ έχουμε:

$$|z_1 - z_2| = \sqrt{2} \Rightarrow |z_1 - z_2|^2 = \sqrt{2}^2 \Rightarrow (z_1 - z_2) \cdot (\bar{z}_1 - \bar{z}_2) = 2$$

$$\Rightarrow z_1\bar{z}_1 - z_1\bar{z}_2 - z_2\bar{z}_1 + z_2\bar{z}_2 = 2 \Rightarrow |z_1|^2 - z_1\bar{z}_2 - z_2\bar{z}_1 + |z_2|^2 = 2$$

$$\Rightarrow 1^2 - z_1\bar{z}_2 - z_2\bar{z}_1 + 1^2 = 2 \Rightarrow -z_1\bar{z}_2 - z_2\bar{z}_1 = 0 \Leftrightarrow z_1\bar{z}_2 + z_2\bar{z}_1 = 0 \quad (2)$$

Προκειμένου να βρούμε το $|z_1 + z_2|$ θα υπολογίσουμε το

$|z_1 + z_2|^2$. Ετσι έχουμε:

$$|z_1 + z_2|^2 = (z_1 + z_2) \cdot (\bar{z}_1 + \bar{z}_2) = z_1\bar{z}_1 - z_1\bar{z}_2 - z_2\bar{z}_1 + z_2\bar{z}_2 = |z_1|^2 + z_1\bar{z}_2 + z_2\bar{z}_1 + |z_2|^2 =$$

$$1^2 + 0 + 1^2 = 2 \quad (\text{α π ό } (2) \quad z_1\bar{z}_2 + z_2\bar{z}_1 = 0)$$

Άρα $|z_1 + z_2| = \sqrt{2}$.

B3 (α) Έστω $w = x + yi$. Τότε έχουμε:

$$|w - 5\bar{w}| = 12 \Leftrightarrow |x + yi - 5(x - yi)| = 12 \Leftrightarrow |x + yi - 5x + 5yi| = 12$$

$$\Leftrightarrow |-4x + 6yi| = 12 \Leftrightarrow \sqrt{(-4x)^2 + (6y)^2} = 12 \Leftrightarrow (-4x)^2 + (6y)^2 = 144$$

$$\Leftrightarrow 16x^2 + 36y^2 = 144 \Leftrightarrow \frac{x^2}{9} + \frac{y^2}{4} = 1 \quad (3)$$

Επομένως η εικόνα $N(x, y)$ του μιγαδικού $w = x + yi$

επαληθεύει την εξίσωση (3) η οποία είναι εξίσωση έλλειψης με $\alpha^2 = 9$ και $\beta^2 = 4$.

(β) Το $|w|$ εκφράζει την απόσταση του $N(x, y)$ από την

αρχή των αξόνων. Αφού το

$N(x, y)$ ανήκει στην έλλειψη

(3), προφανώς η απόσταση

αυτή γίνεται μέγιστη όταν το

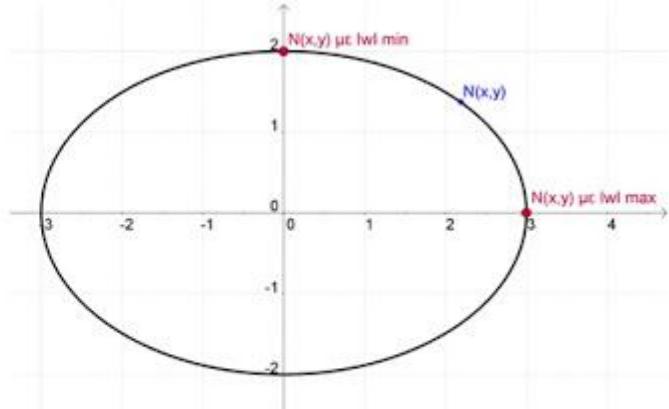
$N(x, y)$ βρεθεί σ' ένα από τα

άκρα της μεγάλης διαμέτρου

της έλλειψης η οποία έχει

μήκος $2\alpha = 2 \cdot 3 = 6$. Άρα η

απόσταση από το κέντρο θα είναι $\alpha = 3$. Άρα $|w|_{\max} = 3$.

Αντίστοιχα η απόσταση αυτή γίνεται ελάχιστη όταν το $N(x, y)$ βρεθεί σ' ένα από τα άκρα της μικρής διαμέτρου της έλλειψης η οποία έχει μήκος $2\beta = 2 \cdot 2 = 4$. Άρα η απόσταση από το κέντρο θα είναι $\beta = 2$. Άρα $|w|_{\min} = 2$.

B4 Ισχύει $|z - w| = |w - z| = |w + (-z)|$. Με τη βοήθεια της τριγωνικής ανισότητας έχουμε:

$$\begin{aligned} & |w| - |z| \leq |w + (-z)| \leq |w| + |-z| \\ \Leftrightarrow & |w| - |z| \leq |w - z| \leq |w| + |z| && (\text{ισχύει: } |-z| = |z|) \\ \Leftrightarrow & |w| - |z| \leq |z - w| \leq |w| + |z| && (\text{από το B3 ερώτημα}) \\ \Leftrightarrow & 2 - 1 \leq |w| - |z| \leq |z - w| \leq |w| + |z| \leq 3 + 1 && (\text{ισχύει: } 2 \leq |w| \leq 3 \text{ άρα } |w| > |z| \text{ άρα } |w| - |z| > 0) \\ \Leftrightarrow & 1 \leq |w| - |z| \leq |z - w| \leq |w| + |z| \leq 4 && \end{aligned}$$

ΘΕΜΑ Γ

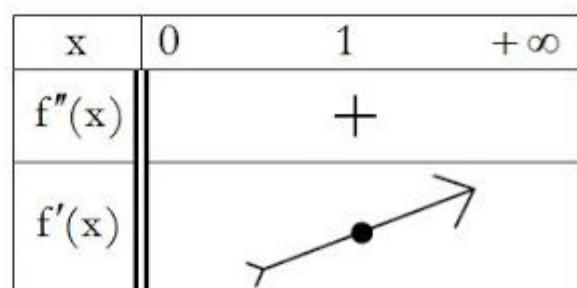
$$f(x) = (x - 1) \cdot \ln x - 1, \quad x > 0$$

$$\Gamma 1 \quad \text{Άρα } f'(x) = \ln x + (x - 1) \cdot \frac{1}{x} = \ln x + \frac{x - 1}{x}, \quad x > 0.$$

Επειδή δεν μπορούμε να μελετήσουμε το μηδενισμό και τα πρόσημα της $f'(x)$, θα την μελετήσουμε ως συνάρτηση. Άρα έχουμε: $f''(x) = \frac{1}{x} + \frac{x - (x - 1)}{x^2} = \frac{x + 1}{x^2} > 0$, διότι $x > 0$. Άρα $f'(x)$ είναι γνησίως αύξουσα στο $(0, +\infty)$.

Επομένως έχουμε:

Η $f'(x)$ ως γνησίως αύξουσα συνάρτηση έχει το πολύ μία ρίζα.

Επειδή όμως είναι $f'(1) = \ln 1 + \frac{1-1}{1} = 0$, προφανώς η $x=1$

είναι η μοναδική της ρίζα. Επίσης ισχύει:

για $x > 1$

$$\Leftrightarrow f'(x) > f'(1) \quad (\text{η } f' \text{ είναι γν. αύξουσα})$$

$$\Leftrightarrow f'(x) > 0$$

για $0 < x < 1$

$$\Leftrightarrow f'(x) < f'(1) \quad (\text{η } f' \text{ είναι γν. αύξουσα})$$

$$\Leftrightarrow f'(x) < 0$$

Επομένως

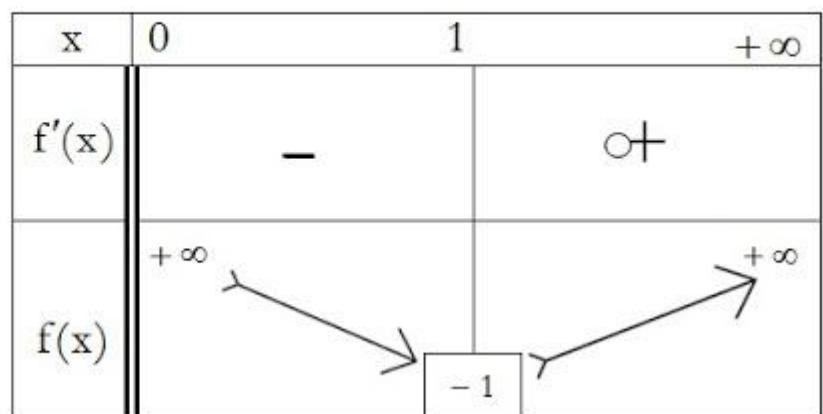
έχουμε: η $f(x)$

είναι φν. φθίνουσα στο διάστημα

$(0, 1]$ και γνησίως

αύξουσα στο

διάστημα $[1, +\infty)$.

To $f(1) = (1-1)\ln 1 - 1 = -1$ είναι ολικό ελάχιστο της $f(x)$, ενώ ισχύει:

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^+} ((x-1)\ln x - 1) = -1 \cdot (-\infty) - 1 = (+\infty) - 1 = +\infty$$

$$\text{και } \lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} ((x-1)\ln x - 1) = (+\infty) \cdot (+\infty) - 1 = (+\infty) - 1 = +\infty$$

Άρα $f(A) = [-1, +\infty)$.

Γ2 Για την εξίσωση $x^{x-1} = e^{2013}$ ισχύει:

$$x^{x-1} = e^{2013} \Leftrightarrow \ln x^{x-1} = \ln e^{2013} \Leftrightarrow (x-1)\ln x = 2013$$

$$\Leftrightarrow (x-1)\ln x - 1 = 2012 \Leftrightarrow f(x) = 2012 \quad (1)$$

Όμως το σύνολο τιμών της $f(x)$ στο διάστημα $(0, 1]$, όπως προκύπτει από τον παραπάνω πίνακα μεταβολών είναι το

$[-1, +\infty)$. Άρα το 2012 είναι ενδιάμεση τιμή αυτού. Για την $f(x)$ ως συνεχή συνάρτηση, ισχύει το θεώρημα ενδιάμεσων τιμών, οπότε υπάρχει τουλάχιστον ένα $x_1 \in (0, 1)$ τέτοιο ώστε $f(x_1) = 2012$. Επιπλέον η συνάρτηση $f(x)$ είναι γνησίως φθίνουσα στο διάστημα $(0, 1]$, όπως προκύπτει από τον προηγούμενο πίνακα, άρα είναι «1-1» στο διάστημα αυτό. Άρα δεν υπάρχει $x_0 \neq x_1$ τέτοιο ώστε $f(x_0) = f(x_1) = 2012$. Άρα μοναδική ρίζα της εξίσωσης (1) στο διάστημα $(0, 1]$, είναι η $x = x_1$.

Ομοίως και στο διάστημα $[1, +\infty)$ η $f(x)$ είναι γνησίως αύξουσα, άρα και «1-1», με σύνολο τιμών στο διάστημα αυτό το $[-1, +\infty)$. Άρα υπάρχει σύμφωνα με το θεώρημα ενδιάμεσων τιμών ένα τουλάχιστον $x_2 \in (1, +\infty)$ τέτοιο ώστε $f(x_2) = 2012$, το οποίο είναι και μοναδικό λόγω της ιδιότητας του «1-1» στο διάστημα αυτό.

Άρα η εξίσωση (1) έχει ακριβώς δύο ρίζες x_1 και x_2 .

Γ3 Θα δείξουμε ότι η εξίσωση $f'(x) + f(x) = 2012$ έχει τουλάχιστον μία ρίζα $x_0 \in (x_1, x_2)$. Όμως τσχύει:

$$f'(x) + f(x) = 2012 \Leftrightarrow e^x \cdot f'(x) + e^x \cdot f(x) = 2012e^x$$

$$\Leftrightarrow e^x \cdot f'(x) + e^x \cdot f(x) - 2012e^x = 0 \quad (2)$$

Αρκεί λοιπόν να δείξουμε ότι η εξίσωση (2) έχει τουλάχιστον μία ρίζα $x_0 \in (x_1, x_2)$.

Έστω συνάρτηση $G(x) = e^x \cdot f(x) - 2012e^x$ στο διάστημα $[x_1, x_2]$. Αυτή είναι συνεχής στο διάστημα αυτό επειδή προκύπτει από πράξεις μεταξύ συνεχών συναρτήσεων και παραγωγίσιμη σ' αυτό με $G'(x) = e^x \cdot f'(x) + e^x \cdot f(x) - 2012e^x$

Επίσης $G(x_1) = e^{x_1}f(x_1) - 2012e^{x_1} = e^{x_1} \cdot 2012 - 2012e^{x_1} = 0$
καὶ $G(x_2) = e^{x_2}f(x_2) - 2012e^{x_2} = e^{x_2} \cdot 2012 - 2012e^{x_2} = 0$,
δηλ. $G(x_1) = G(x_2)$. Άρα σύμφωνα με το θεώρημα Rolle
υπάρχει τουλάχιστον ένα $x_0 \in (x_1, x_2)$ τέτοιο ώστε να ισχύει:
 $G'(x_0) = 0 \Leftrightarrow e^{x_0} \cdot f'(x_0) + e^{x_0} \cdot f(x_0) - 2012e^{x_0} = 0$.

Γ4 Για την συνάρτηση $g(x)$ ισχύουν:

$g(x) = 0 \Leftrightarrow f(x) + 1 = 0 \Leftrightarrow f(x) = -1 \Leftrightarrow x = 1$ ὅπως προκύπτει
από τον πίνακα μεταβολών της $f(x)$.

Επιπλέον $g(x) > 0 \Leftrightarrow f(x) + 1 > 0 \Leftrightarrow f(x) > -1$ το οποίο ισχύει
για κάθε $x \in (0, 1) \cup (1, +\infty)$ ὅπως προκύπτει από τον πίνακα
μεταβολών της $f(x)$.

Επομένως

$$\begin{aligned} E &= \int_1^e |g(x)| dx = \int_1^e g(x) dx = \int_1^e (f(x) + 1) dx = \int_1^e (x - 1) \ln x dx \\ &= \int_1^e \left(\frac{(x-1)^2}{2} \right)' \ln x dx = \left[\frac{(x-1)^2}{2} \ln x \right]_1^e - \int_1^e \frac{(x-1)^2}{2} \cdot \frac{1}{x} dx \\ &= \left[\frac{(x-1)^2}{2} \ln x \right]_1^e - \int_1^e \frac{x^2 - 2x + 1}{2x} dx \\ &= \left[\frac{(x-1)^2}{2} \ln x \right]_1^e - \int_1^e \left(\frac{1}{2}x - 1 + \frac{1}{2x} \right) dx \\ &= \left[\frac{(x-1)^2}{2} \ln x \right]_1^e - \left[\frac{1}{2} \frac{x^2}{2} - x + 1 \ln |2x| \right]_1^e = \left[\frac{(x-1)^2}{2} \ln x - \frac{x^2}{4} + x - 1 \ln |2x| \right]_1^e \\ &\quad \left(\frac{(e-1)^2}{2} \cdot 1 - \frac{e^2}{4} + e - 1 \ln 2e \right) - \left(0 - \frac{1}{4} + 1 - 1 \ln 2 \right) \\ &= \frac{(e-1)^2}{2} - \frac{e^2}{4} + e - 1 \ln 2 - 1 \ln e + \frac{1}{4} - 1 + 1 \ln 2 \\ &= \frac{2e^2 - 4e + 2 - e^2 + 4e + 1 - 8}{4} = \frac{e^2 - 5}{4} \end{aligned}$$

ΘΕΜΑ Δ

Δ1 Εφόσον τσχύει $\int_1^{x^2-x+1} f(t)dt \geq \frac{x-x^2}{e}$ για κάθε $x \in (0, +\infty)$

$$\text{έχουμε: } \int_1^{x^2-x+1} f(t)dt \geq \frac{x-x^2}{e} \Leftrightarrow \int_1^{x^2-x+1} f(t)dt - \frac{x-x^2}{e} \geq 0 \quad (1)$$

Έστω $G(x) = \int_1^{x^2-x+1} f(t)dt - \frac{x-x^2}{e}$. Για τη συνάρτηση $G(x)$

πρέπει $x^2-x+1 \in A_f$ και $1 \in A_f \Leftrightarrow x^2-x+1 > 0$ και $1 > 0$

Τα οποία τσχύουν διότι το τριώνυμο $x^2-x+1 > 0$ έχει

διακρίνουσα αρνητική και επομένως είναι για κάθε $x \in \mathbb{R}$

θετικό. Άρα το πεδίο ορισμού της G είναι $A_G = \mathbb{R}$. Επίσης

σύμφωνα με το (1) η $G(x)$ έχει ολικό ελάχιστο το μηδέν.

Όμως $G(0) = \int_1^1 f(t)dt - \frac{1-1}{e} = 0$. Άρα η $G(x)$ εμφανίζει

ακρότατο στο $x=0$. Επειδή αυτό είναι εσωτερικό σημείο του πεδίου ορισμού της G και η $G(x)$ είναι παραγωγίσιμη στο \mathbb{R} (όχι και στο $x=0$), με

$$G'(x) = f(x^2 - x + 1) \cdot (2x - 1) - \frac{1-2x}{e}, \text{ σύμφωνα με το θεώρημα}$$

του Fermat ισχύει

$$G'(0) = 0 \Leftrightarrow f(1) \cdot (-1) - \frac{1}{e} = 0 \Leftrightarrow -f(1) - \frac{1}{e} = 0 \Leftrightarrow f(1) = -\frac{1}{e}$$

Όμως για την $f(x)$ ισχύει: $f(x) \neq 0$ για κάθε $x \in (0, +\infty)$.

Άρα ως συνεχής συνάρτηση διατηρεί πρόσημο στο $(0, +\infty)$

Με δεδομένο ότι $f(1) < 0$ συμπεραίνουμε ότι

$f(x) < 0$ για κάθε $x \in (0, +\infty)$. Επομένως έχουμε:

$$\ln x - x = - \left(\int_1^x \frac{\ln t - t}{f(t)} dt + e \right) \cdot |f(x)| \Leftrightarrow \ln x - x = - \left(\int_1^x \frac{\ln t - t}{f(t)} dt + e \right) \cdot (-f(x))$$

$$\Leftrightarrow \ln x - x = \left(\int_1^x \frac{\ln t - t}{f(t)} dt + e \right) \cdot f(x) \Leftrightarrow \frac{\ln x - x}{f(x)} = \int_1^x \frac{\ln t - t}{f(t)} dt + e \quad (2)$$

Έστω $g(x) = \frac{\ln x - x}{f(x)}$ για κάθε $x \in (0, +\infty)$. Τότε σύμφωνα με

τη (2) ισχύει

$$g(x) = \int_1^x g(t) dt + e \Rightarrow g'(x) = g(x) \Rightarrow g'(x) - g(x) = 0$$

$$\Rightarrow e^x g'(x) - e^x g(x) = 0 \Rightarrow \frac{e^x g'(x) - e^x g(x)}{e^{2x}} = 0 \Rightarrow \left(\frac{g(x)}{e^x} \right)' = 0$$

$$\Rightarrow \frac{g(x)}{e^x} = c \quad (3)$$

Όμως $g(1) = \int_1^1 g(t) dt + e = 0 + e = e$. Επομένως από το (3)

έχουμε $\frac{g(1)}{e} = c \Leftrightarrow \frac{e}{e} = c \Leftrightarrow 1 = c$. Άρα $c = 1$.

συμπεραίνουμε $\frac{g(x)}{e^x} = 1 \Leftrightarrow g(x) = e^x$, για $x \in (0, +\infty)$.

Άρα $e^x = \frac{\ln x - x}{f(x)} \Leftrightarrow f(x) = \frac{\ln x - x}{e^x}$ για $x \in (0, +\infty)$.

Η οποία προφανώς είναι παραγωγήσιμη συνάρτηση με

$$f'(x) = \frac{\left(\frac{1}{x} - 1\right)e^x - (\ln x - x)e^x}{e^{2x}} \quad \text{για } x \in (0, +\infty).$$

Δ2 Έχουμε:

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} \left[(f(x))^2 \eta \mu \frac{1}{f(x)} - f(x) \right] = \lim_{x \rightarrow 0^+} (f(x))^2 \cdot \left[\eta \mu \frac{1}{f(x)} - \frac{1}{f(x)} \right]$$

$$= \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\eta \mu \frac{1}{f(x)} - \frac{1}{f(x)}}{\frac{1}{(f(x))^2}} = A$$

$$\text{Όμως } \lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\ln x - x}{e^x} = \frac{-\infty - 0}{e^0} = \frac{-\infty}{1} = -\infty$$

Θέτω $\frac{1}{f(x)} = u$, αρκεί $\lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{1}{f(x)} = 0$ δηλ. όταν $x \rightarrow 0^+$ τότε

$u \rightarrow 0$. Αρκεί να δούμε τι γίνεται:

$$A = \lim_{u \rightarrow 0} \frac{\eta \mu u - u}{u^2} \stackrel{(0)}{=} \lim_{u \rightarrow 0} \frac{\sigma(u) - 1}{2u} = \lim_{u \rightarrow 0} \frac{1}{2} \frac{\sigma(u) - 1}{u} = \frac{1}{2} \cdot 0 = 0$$

Δ3 (α) Έχουμε:

$$F(x) = \int_x^x f(t) dt \Rightarrow F'(x) = f(x) \quad \forall x > 0$$

$$\Rightarrow F''(x) = f'(x) = \frac{\left(\frac{1}{x} - 1\right)e^x - (\ln x - x)e^x}{e^{2x}} = \frac{\frac{1}{x} - 1 - \ln x + x}{e^x} > 0$$

$$\text{διότι } \ln x \leq x - 1 \Rightarrow -1 + x - \ln x \geq 0 \text{ και } \frac{1}{x} > 0$$

Άρα $\frac{1}{x} - 1 - \ln x + x > 0$. Επομένως η $F(x)$ είναι κυρτή.

(β) Έχουμε:

$$\begin{aligned} F(x) + F(3x) > 2F(2x) &\Leftrightarrow F(3x) - F(2x) > F(2x) - F(x) \\ \Leftrightarrow \frac{F(3x) - F(2x)}{3x - 2x} &> \frac{F(2x) - F(x)}{2x - x} \quad (x > 0) \end{aligned} \quad (4)$$

Για τη συνάρτηση $F(x)$ τσχύουν οι προϋποθέσεις του Θ.Μ.Τ. στα διαστήματα $[2x, 3x]$ και $[x, 2x]$ διότι είναι παραγωγίσιμη σ' αυτά, αριστερά και συνεχής. Επομένως υπάρχει $x_2 \in (2x, 3x)$ τέτοιο ώστε να τσχύει $F'(x_2) = \frac{F(3x) - F(2x)}{3x - 2x}$ και υπάρχει $x_1 \in (x, 2x)$ τέτοιο ώστε να τσχύει $F'(x_1) = \frac{F(2x) - F(x)}{2x - x}$. Αριστερά η (4) γίνεται:

$$(4) \Leftrightarrow F'(x_2) > F'(x_1) \stackrel{(*)}{\Leftrightarrow} x_2 > x_1 \quad \text{που τσχύει.}$$

(*) Η $F'(x)$ είναι γνησίως αύξουσα διότι στο (α) αποδείχθηκε ότι $F''(x) > 0$.

Δ4 Θα δείξουμε ότι η εξίσωση $F(\beta) + F(3\beta) = 2F(x)$ έχει μοναδική ρίζα $\xi \in (\beta, 2\beta)$. Όμως ισχύει:

$$F(\beta) + F(3\beta) = 2F(x) \Leftrightarrow 2F(x) - F(\beta) - F(3\beta) = 0 \quad (5)$$

Άρα αρκεί να δείξουμε ότι η (5) έχει μοναδική ρίζα $\xi \in (\beta, 2\beta)$. Έστω η συνάρτηση $G(x) = 2F(x) - F(\beta) - F(3\beta)$ στο διάστημα $[\beta, 2\beta]$. Η $G(x)$ είναι συνεχής επειδή προκύπτει από πράξεις μεταξύ συνεχών συναρτήσεων. Επίσης $G(\beta) = 2F(\beta) - F(\beta) - F(3\beta) = F(\beta) - F(3\beta) > 0 \quad (**)$

$$\text{και } G(2\beta) = 2F(2\beta) - F(\beta) - F(3\beta) < 0 \quad (***)$$

Άρα ισχύουν οι προϋποθέσεις του θεωρήματος Bolzano για την συνάρτηση $G(x)$. Άρα υπάρχει τουλάχιστον ένα $\xi \in (\beta, 2\beta)$ τέτοιο ώστε $G(\xi) = 0$. Δηλαδή

$$2F(\xi) - F(\beta) - F(3\beta) = 0. \text{ Επειδή όμως}$$

$G'(x) = 2F'(x) = 2f(x) < 0 \quad (**)$ η $G(x)$ είναι γν. φθίνουσα. Άρα έχει το πολύ μία ρίζα. Άρα η ξ είναι η μοναδική ρίζα της $G(x)$.

$$(**) \text{ Ισχύει } f(x) = \frac{\ln x - x}{e^x} \leq \frac{-1}{e^x} < 0. \text{ Άρα } F'(x) = f(x) < 0.$$

Άρα η $F(x)$ είναι γν. φθίνουσα στο $(0, +\infty)$ και αφού $\beta < 3\beta$ συμπεραίνουμε ότι $F(\beta) > F(3\beta)$. Άρα $F(\beta) - F(3\beta) > 0$.

(***) Στο Δ3 αποδείχθηκε ότι ισχύει $F(x) + F(3x) > 2F(2x)$ για κάθε $x > 0$. Άρα ισχύει και $F(\beta) + F(3\beta) > 2F(2\beta)$, άρα $2F(2\beta) - F(\beta) - F(3\beta) < 0$.